

Preus de suscripció
Figueres: 1 pta. trimestre.
Fora. 1'25

Setmanari d'U. F. N. R.
Redacció i Administració: Carrer de la Presó, n.º 8.

Número solt 10 cents,
'atrasat 20'

Any VI

Figuères 2 de Setembre de 1916.

Num. 288.

Moderna Farmacia Cusi. - Figueres

BLITZ-SIFON

Aparell per a fabricar-se un mateix begudes gaseoses instantànies.

Utilíssim als estivejants, amb ell, a mes de la comoditat que representa tenir a tot hora una beguda agradable, evita l'inconvenient que representa el transport d'ampolles, sempre incòmodament propens a trencaments.

Preu del sifon 11 pessetes

Fabricar 1 litre de beguda gaseosa costa 10 céntims.

Dipòsit: MODERNA FARMACIA CUSÍ

CATALANISME D'ESQUERRA

La patria i la nacionalitat

Tenim nosaltres un concepte del nacionalisme que creiem que 's el punt que separa essencialment el nacionalisme nostre dels homes de dreta. En el Congrés d'Espanya s'han aixecat a parlar, contra del nacionalisme català, homes d'esquerra, homes revolucionaris, en nom de la Patria. I com que 'l nacionalisme, l'autonomia de Catalunya, és una qüestió de llibertat, heus-aquí com pen l'idea de patria es sacrificia, la de llibertat.

Prescindim dels patriotismes en aquell aspecte que serveix per a tapar tantes vergonyes i volguem-lo només considerar, fins fer un esforç d'imaginació, en aquell altre aspecte doctrinal en que de la patria se'n fa una cosa sagrada, intangible, com un dogma amb els seus sacerdots i amb les lleis inquisitorials que 'l defensen i l'imposen com les religions en altres èpoques.

La patria, tal com ens la presenten els seus sacerdots, no existiria si no fossin els còdics, la guardia civil, els predicaires i els articulistes de la premsa madrilena.

Veritat és que l'home sent un amor a la seva terra i al grupu de gent que'n ella hi viu; sent un amor a la llengua que parla, etc. Tot això és molt diferent d'aquells codis i d'aquells governs que porten a la presó per una paraula mal entesa.

Així com en altres èpoques, era l'ideia religiosa que 's sobreposava a tota conveniència pública, avui es l'ideia de patria que 's posa per damunt dels pobles. El poble alemany, amb tanta cultura, s'ha trobat encegat en aquesta superstició del patriotisme i s'ha llenyat, obeint als seus governants, com una invasió de barbres damunt d'Europa.

La patria feta dògma, feta superstició, es com un veneno que corromp la civilització humana.

Be esta, doncs, que aquestes supèrstitcions sobre la patria que produexen en l'esperit dels homes tant estranyes desviacions, les defensin els conservadors i reaccionaris, però no 's compren que les defensin homes que 's clasifiquen entre 'ls quins aspirén a una ilimitada reforma de l'actual organització política i social.

Per això, nosaltres, al parlar de Catalunya, ens agrada mes dir «nacionalitat» i no «patria».

La nacionalitat es un concepte mes o menys complicat pero no por-

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

La casa que ofereix els articles mes nous i mes bons, a preus mes baratos.

PANYERIA CORBATERIA CAMISERIA GENRES DE PUNT BISUTERIA MOCADURIA VELLUTS DRILS

SASTRERIA A MIDA

FORRERIA GUANTS ELASTICS LLEIGUES CARTERES BOQUILLES

PERFUMERIA BANYADORS ETC. ETC.

OPIATION GRAN BAZAR DE ROBA FIETA per a Homes, Joves i Nens

HOTEL PREU FIXE

ta malficia. La patria tots la sentim a dins, tots en tenim el sentiment, però aquest sentiment els uns el tenim natural, altres el tenen inflat; amb la particularitat que 'ls que patteixen de patriotisme inflat son els que 's pensen tenir-lo més sà i més normal.

Per això l'ideal de patria es tant perillós.

AIGUES DE VILA JUIGA Chalets amoblats per a llogar. Informes al Sr. Administrador D. Ramon Margineda.

VILA JUIGA. Ja engegues aqüí a sib

els nostres vacances.

La vella política

El periòdic mes o menys regionalista, *La Veu de l'Empordà* confesant al nostre article en el que començavem la tendència d' aquell periòdic a fer bomba al diputat cacic d' aquest districte, tot volgunt-se apartar d' aquella «Nova Solidaritat» que feu amb el Ros, el Xato i el Garbat, amb els federalists del carrer de Lasauca i amb els lerrouxistes Torroellas i Luisitus que si per quelcom es distingeixen es per el seu odi a lo català, fixa *La Veu de l'Empordà*, encara mes la seva posició en el ma-

teix criteri polític del dia que va apoiar al cacic Cusi amic dels governs centralistes.

La petita *Veu de l'Empordà*, veia a demostrar una vegada mes que no es cert que a la Lliga Regionalista hi capiga tothom, ja que, ell, per a combatre als ateos consideren mal menor un home com en Cusi que contemporitzà amb tot, amb ateus i protestants, amb els mes apassionats enemics de Catalunya i molt especialment amb els radicals íntims den Lerroux, alhora que indisciplinats quan de coalicions amb nacionalistes es tracta.

Aquest criteri polític catòlic de la *Veu* figuerenca, està molt ajustat a la vella política dels conservadors espanyols, però està molt renyit amb allò que s'ha volgut proclamar de que ells sols defensen Catalunya, Catalunya i Catalunya,

Per això *La Veu de l'Empordà* i tots els regionalistes-católics o catòlics regionalistes, sempre haurán d'estar en contra dels homes nacionals signin «els nostres» o uns altres, si aquests alhora que són nacionalistes són liberals de debò i ateos «de devant, de darrera i dels costats».

Altament allò dels ponts, carreteres, canals i ports en que certs

diputats hi trafen mes que cap enginyer del ram, tots sabem que's per a enganyar quatre gansos que d'altra manera també 's deixarien enganyar; però demostra, com el cas de *La Veu* i de *Libertad* amb en Cusi de quin peu coixen certa gent.

I ve ara com l'anell al dit,—ja que la *Veu* diu que no deixa sensa resposta cap dels nostres escrits—tornar a parlar d'aquelles cartes atribuïdes al senyor Prat de la Riba sobre els ponts del Llobregat i Muga, que serviren d'asqué en les passades eleccions,

Ara s'ha vist, amb la reunió de representants dels pobles interessats, si eren les cartes den Cusi o els treballs dels diputats de la Mancomunitat els que feien avenció el projecte de construcció d'aquells ponts.

Pero, senyors de la «Nova Solidaritat», ja que sou tant amatens a respondre, aclariu-nos el dubte. En Prat de la Riba negà que ell hagués escrit la carta dels ponts an en Cusi. Doncs, qui la va escriure?

AUTOMOVILS. Venta, lloguer i reparacions. Exposició: Rellotgeria Suissa, Rambla 8.

GARATGE-SOLER, Plaça Pi i Margall, Stock Michelin.

NOTES LOCALS

Política pintoresca

La força del partit republicà de Figueres, la completa unió de tota la massa popular a la política republicana, constituia un cas excepcional entre les poblacions d'Espanya.

Un home de talent que s'ho hagués proposat, tal volta no hauria consiguat l'èxit obtingut per el senyor Moragas, aquest exarcalde de reial ordre de mala recordança qui no té ni molt talent ni cap dot extraordinari. Pero ja veieu com ell ha pogut lograr fer troços d'aquell bloc popular que havia foragitat a la gent de dretes de tots els llocs de representació política. El cacic Cusi que segons tensm entés, estava políticamente renyit amb el senyor Moragas tal vegada per rivalitats en l'afany de domini polític, ha hagut, com vulgarment se diu, de jurar la constitució i no sols ferse amic del seu vell contrincant en caciquisme, secundar-lo també en la seva política intrigant amb lo dels consums. Per això vejerem al secretari del Cacic fent, en una junta de Vocals Associats, lo contrari de lo que li havien manat fer en altres èpoques.

L'història de la política figuerenca des del «Noi de Bascara» fins a nuestros días, té un gran interès per a aquell qui vulgui estudiar la facilitat amb que les multituds es deixen seduir per qualsevol Noi de Bascara o de Tona. La qüestió està en trobar el «truc».

La catòlica *Veu de l'Empordà* que te ara debilitats per tots aquests redentors del poble adictes al cacic Cusi a l'hora que an en Lerroux, a estones, ens feia un gros càrrec d'haver posat en circulació els noms de «Grana de Vago», «Noi de Bascara» i demés que corresponen an

aquells personatges que passaren el Fluvià per a venir a predicar la felicitat de la «classe obrera» figura en, tot insultant als directors de la política federal fins al mateix don Joan M. Bofill.

Nosaltres hem posat els noms en circulació; però qui va enlairar a les persones a la categoria que obtindran, foren els dos o tres cens electors republicans que han votat ara al cacic, aquest qui te mes diners però no mes talent ni mes bones intencions que'ls risibles redentors que han passat el Fluvià i la Muga.

En temps de normalitat, sensa la follia de lo dels consums cap d'aquells tipus pintorescs hauria arribat a fer-se coneixer. Vegeren en això dels consums, el medi de fer-se populars. Lambiclosos de glòria uns, de què com mes positiu altres, varen proclamar-se amants de la classe obrera i vinga dir disbarats.

Aquí teniu, avui, aquest altre redentor vingut de Castelló i que's diu Samaruch. Es, ara, *nada menos* que «Director de *Libertad*» el periòdic del cacic Cusi! Quan s'ho podia esperar?

Aquest xicot te especial inclinació a l'alta sociologia. Abans era dels nostres, amb tot haver-hi ja plantejada la qüestió dels consums. Ell vinga enviar-nos articles dels seus; i com que eren i són tant dolents, nosaltres vinga tirar-los al cove; alguna vegada ens carregarem de paciencia, corregiem i retallavem les seves quartilles i sortia el nom de 'n Samaruc en lletres de motlo en el nostre periòdic.

Ara, aquest minyo procura fer entendre als seus llegidors que 'l bon camí per a arribar a la República, està en defensar a un cacic monàrquic de tota la vida qui fa política per negoci.

EL NOTARIO de esta Ciudad D. Martin Mestres, ha trasladado su despacho a la calle de La Junquera, núm. 5, 1º.

iPer humanitat!

Per els trens i per les estacions de ciutats importants s'hi passeja febrerosamente la policia espanyola.

Es dediquen a la caça de l'emigrant, obeint ordes dels nostres paternals Govern.

Amb motiu de la manea de braços, ocasionada a França per la guerra, va iniciar-se una forta corrent emigratoria cap a la veina Repùblica.

A qualsevol Govern del Mon se l'hi hauria ocorregut obrir treballs per a que 'ls obrers no s'vegessin obligats a anar en cerca del pa de cada dia a pais extranj.

Els nostres Ministres contem amb medis mes espeditius i baratos, En lloc de fomentar l'establiment d'industries i donar impuls a les moltes obres necessaries que hi ha per a fer, es limitaren a mobilitzar policia i guardia civil que, deixant desatessos altres serveis, es dediquen a la captura d'emigrants. Se 'ls fa passar per una xarxa de documentació i de burocratisme, entre mitj de la que troben gent de tota mena, no faltant-ne qu'es presten a no veure-los mitjansant algunes gotes de suor, convertides en monedes d'argent.

Això es, senzillament, una iniquitat, i es forçós que desaparegui.

No fa molts dies, veníem en el tren i varcam rebre les expansions d'uns obrers que miraven de probar si entraren a França.

Portaven ja una pila de diners escampats, i estaven resignats a esser encarats generosos al peu de la frontera, mentres poguessin lograr son desig.

Es parlava de gent que feia molts diners no mes que cloquent els ulls i obrint la ma. Anaven a donar detalls interessants, a dir noms podser; però es varen fixar en que afavarem les orellas, i varen callar sobtadament, deixantnos sense sapiguer qui son els poc escrupulosos qui lucren amb la miseria que passa cap a terres de França.

Culpa el Govern que posa entrebancs al dret indiscutible de fixar ont plagi la propia residència, deixant marge a que gent poc escrupulosa posin preu a la seva missió inspectora.

Culpa els qui de les suors i les llàgrimes ne fan moneda...

¡No hi ha redempció per a aquest país desgraciat!

K. O. L.

SE VENDE.—Gran arca de hierro para caudales. Un juego vidrieras artísticas para portal grande.—Razón: casa Canet.

Quelcom d'Hipnotisme

Fora de la demostració evident de la no existència de cap fluit magnètic, ni d'altre mena, que signifiqui els causants del somni hipnòtic ni dels fenòmens que durant el mateix se puguin desenvolupar; l'interpretació i l'explicació d'aquell i d'aquests resta, avui per avui, molt fosca i forsa hipotètica. Comensant per a l'interpretació del són hipnòtic, es per an Bernheim, aquest, el pàriò del son natural; els dos per ell són identics. Tal afirmació res, o poca cosa, ens diu; doncs qu'ignoram encara avui, com ignorém la génesis i fisiologia del són natural, difícil ha d'esser, per aquest camí, poder afirmar si aquet i el són artificial, o provocat, són idèntics o diferents. Mes ens convenç l'eminent Grasset, de Montpellier, al considerar l'Hipnotisme com a un estat extra fisiologic, i per tant destinat de l'altre; fundant aquet doctor la llur interpretació, plena de bona llògica i de clara evidència; en un fet tan sencil com demostratiu, qual es el de que si en presència de dos individus, l'un d'ells hipnotitzat i l'altre que dorm de son són natural, cridem «dormiu», mentres aquet últim se despertarà el primer, curarà en estat letàrgic. Aquí la tenim doncs, la diferència—ja que no l'explicació—entre un i altre són; entre'l natural i l'artificial.

Per an Braid, an Carpenter i per el Dr. Liebault, la major part dels fenòmens de l'hipnosi s'espliquen per l'atenció concentrada, o sia per la concentració del pensament. Pero això més qu'una explicació, es la constatació d'un fet.

Alguna cosa mes nos diu el Dr. Phillips quant afirma qu'al fer fixar la mirada del subjecte en un objecte produim una espècie de suspensió de l'activitat mental, menys en un punt, i sens qu' això privi a la forsa nerviosa de produir-se dins el cervell aont s'acumula sens esser emplejada, resultant, d'aquest fet, una mena de congestió nerviosa. Aquesta forsa nerviosa pot desplaçar-se,

mitjantsant la sugestió, i donar falconada sobre tal part o tal nervi, o sobre tal organ sensorial, augmentant aleshores la seva activitat d'una manera remarcable.

Aquestes son les hipòtesis qu'ens permeten explicar els fenòmens de l'hipnosi, d'una manera ben vaga i deficient, per cert, i sols en tesis general, ja que certs fets particulars i precisament els que més frapan a l'espiritu, resten submergits, encarats, dins les espesses boiras del misteri; digniu tu sino, las sugestions a llarg i fixo plaç; las alucinacions provocades, i, per sobre de totes, els casos indubiatables de sugestió mental. Fets qu'escapen avui a tota interpretació seria, tal vegada s'explicaran demà, i com tants d'altres de moment inesplicables, de la manera mes sencilla, com diu en Beaunis.

Hora es ja d'acabar que be masa qu'hem vingut abussant de l'atenció del benevolent, i al fer-ho esposarem breument quin es el nostre criteri respecte l'Hipnotisme com a arma terapèutica, com a remei. Com a tal, el considerém i apreciem menys que com a procediment destinat a esbrinar i resoldre determinats punts, encara avui molt obscurs, del funcionalisme cerebral, de psicologia fisiològica.

Doncs bé, l'hipnotisme com a medicament no es cap panacea, o cap *cúralo todo*, qu'es lo mateix; es un remei que com tants d'altres té les seves indicacions preferents, i que com ells falla o triomfa, i que per sa naturalesa forma part de la *psicoteràpia*; estan indicat, especialment, en certes malalties de fondo neuròtic i d'alteració purament funcional, solén donar bons resultats. Això i tot, mai serà un medicament específic d'aquestes malalties, com ho es el mercuri per a la lues; la quinina contra les intermitents, i l'acid salicilic en el reumatisme. D'aquest modo ho comprenden, per altre part, els especialistes que com els Binet, Pitres i Andreu Thomas sols en aquesta mena de malalties emplean el són hipnòtic, seguit casi sempre de sugestió.

Això no vol dir que fora del terreny científic no sia esplotat l'hipnotisme, o, millor dit, una parodia grollera i estrabagante de la seva part mecànica, i amb lo titol mes sugestiu de *magnetisme*, per a tota aquesta trapa d'embaucadors, que amb lo nom de sonàmbules, tiradores de cartes, magnetitzadors, pastors, salvadors, etc., infesten les vilas, grans i petites, esplotant als incutes de la manera menys escrupulosa. Al costat d'aquests curanderismes, que podrem dirne franc, ni ha un altre de vergonyant; es, aquet, el d'els que tiran per tau, i constituint tots plegats, els del un i de l'altre, una fauna curanderil molt extensa i variada, i que fins resultaria divertida si sas gestas no esdevinguessin a voltes tràgiques. Menos mal si aquelles incautes fosen sols les víctimes; al revers, fins a cert punt seria això una aventura social, ja que d'aquest modo, per a selecció, la societat es veuria lliure, i dispensin, d'aquests tontos, sortint beneficiada; però es el quento qu'es pot donar el cas, com a menut es dona, de pagar justos per pecadors ja que molts d'aquests desgraciats exercen també en aquests casos i per a dissolt dels seus, la patria potestat, fentse aleshores la cosa molt mes seria i greu, sobre tot en un país tant desditjat com el nostre, en el que les autoritats devant el curanderisme, en sas múltiples manifestacions o modalitats, han permanescut i permaneixerán, sempre, sordas i ceges, negant d'aquest fet, o desidia, an aquells una tutòria que tant la necessiten.

Encara no hem acabat—qu'hem d'haver acabat,—doncs a propósito de cañonazos,

IODENOL MARTIN

Perfecte substitut de l'oli de fetje de bacallà.—Reconstituent de gust agradable i excellents efectes.—Antiga i acreditada Farmacia de R. MARTIN, successor de Deulofeu.—Rambla, 12.

i com a *cul de llantia* d'aquest treball, ens permetrem des d'aquest lloc dirigir-nos, amb tots els respects qu'ens mereix, i orfans de tota mira i pasioneta mesquina, en vers l'il·lustre Junta d'una Associació catòlica de beneficència, d'aquesta població, al objecte d'indicar a les honorables persones que constitueixen aquella, i com a mesura de salut pública, la conveniència de fer los medis de parar els peus, o cridar al ordre, a qui usant i abusant, al nostre entendre, d'un càrrec qu'exerceix en el si de dita Associació, sembla, qu'es preval del mateix per a fer pressió i entremetre's en un terreny que, començant i acabant en la capsalera del malalt, no te dret d'entrar-hi, legal i moralment, per aliviar o guarir els mals físics d'aquell, mes qu'el metje; i que al violar-lo el tal subjecte, malgrat sia amb consentiment de la família, —que ja sabem fins a quin punt, en certos casos, dits permisos son espontanis,— falta alhora a la Etica i a altres consideracions molt respectables. I encara això seria el de menys, si aquest senyor curandero, amb una imprudència temerària tan atrovia i lamentable com el desballestament que la produeix, no pogues per a tal camí, —que si no s'hi posa coto no fallarà,— fer un dia veser llàgrimas amargas, molt mes amargues, encara, qu'aquelles que, compayonas inseparables de la miseria i de los desvalguts, els mentats caritatis i altruistes varons tant s'afanyen, per altre banda, i tant fan per aixugar... Res mes.

DR. TUTAU.

El mejor purgante. Confites **ALLIER.** Farmacias y Droguerías.

Per a l'imperi de la justicia

A la nostra Presó, hi ha un vehi de Massanet de Cabrenys, nomenat Anton Cumbriu, a qui s'acusava, segons sembla, d'insult a força armada.

Fa mes de vuit dies que hi es ningú s'hi ha presentat a demanar-li res, encara que té vagues referències de que un quefe de carabiners instrueix diligències, o lo que sigui.

El fet que ha motivat l'empresonament s'explica de la següent manera:

Anava, el Cumbriu, home dels millors antecedents, a treballar al bosc, ont ja s'hi trobaven son pare i son germà, i portava, en un sac, alguns queviures per al consum dels tres. Una ronda de carabiners va cridarli l'alto, i un dels individus que la composaven, regonegut a Massanet com a intemperant, va trepitjar furiosament els queviures i va copejar amb el fusell al Cumbriu, donant-li amb una ampolla plena d'oli (un quart de litre) un fort cop en el cap que li va proluir una ferida que l deixà sense coneixement i exigi la assistència facultativa.

D'aquest fet se'n donà coneixement al Jutge de Massanet i al Arcalde; aquest darrer se limità a facilitar una recomanació per el Sr. Cusi. El Jutge comunicà la denúncia als seus superiors.

El poble de Massanet esperava veure el càstic del furiós carabiner. Lluny d'això, el carabiner se passeja ufanantse de la seva feta, i la víctima passa dia darrera dia a la presó.

Potser se digui que l'paisá injuriá al militar. Ell ens ha dit i repetit que no proferí la paraula mes insignificant que pogues molestar a la ronda ni al Cos.

Pro, encara que això fos, no hi ha dret a deixar mitj mort a un individu desarmat.

Com qu'ens sembla que les autoritats de Massanet no s'esforcen prou en ajuda del desgraciat Cumbriu, prénem no-

saltres la iniciativa, esperant que, per qui correspongui, se ferà justícia seca. Si no, cada dia es feria mes alta una barrera entre 'l poble i l' exèrcit.

GRAN BAR PARISIEN
Calle de Llers, n.º 20.—FIGUERAS
FRANCISCO COROMINAS
Palau, 19, devant la Rambla
Aperitifs - Refrescos
Café i Licors de les millors marques

La mort den Suñer.

En nom de la Junta Comarcal del nostre partit, ha sigut enviada la carta que copiem.

Sra. Vda. de D. Francisco Suñer i Capdevila (menor).

Montevideo.

Distingida i respectable Senyora:
Fondament apenada questa Junta Comarcal per la irreparable pèrdua de que 'ms entera la prempsa del que fou en altre temps dignissim Quefe del nostre partit en la Comarca, l'ilustrat metje i bondadós espòs de V. Don Francisco Suñer i Capdevila, no pod menys qu'adrecar-li en nom del partit, d'Unió Federal Nacionalista Republicana de l'Empordà, el seu mes sentit condol.

Si no fos prou per aflijir-nos en tant dolorosa pèrdua el record de tant bellissima persona amb quina amistat s'honoraven els seus correligionaris empordanesos, ho seria sobradament la coneixença de la seva història política, sempre valenta, sempre generosa, sempre consequent. Be prou que coneixem el brillant exercisi dels seus càrregos en Jutes i fets revolucionaris dels anys 1866 al 69, i l'acertat desempenyo dels càrregos de Diputat Provincial i a Corts, deixant d'esmentar-ne tants i tans d'altres en els que sa conseqüència política i gran ilustració foren sempre reflexe entre 'ls correligionaris.

Descans en pau tant ilustre i preclar amic, i serveixis acceptar, senyora, per a 'l seu consol, la part qu'en sa pena prenen tots i cada un dels individuos que componen questa Junta Comarcal.

Figueres 29 Agost 1916.—El President, M. Carreras.—El Secretari, M. Moncanut.

**

La Junta del Cassino Menstral, recordant que 'n Francisco Suñer havia sigut president d'aquella entitat, ha cursat també una manifestació de pésam a la viuda.

Arbitraristats policials.

El nostre conveï i amic particular senyor Careaga, ha sigut víctima, darrerament, a Barcelona del mal genit d'un Comisari de policia que, sense atendre les seves justes reclamacions, ni fer cas de les referències que li oferia, va tenir-lo detingut unes quantes hores, en un estatje que deixava molt que desitjar. I, segons sembla, se'n va anar d'un jas de grill, que no'l condueixen a la Model en el Cotxe Celular, com un mossegat qualsevol.

I tot el fonament de la planxa policial va esser el fet de que 'l senyor Careaga i un seu acompañant varen amablement servir d'intèrpret per a escoltar la reclamació d'aquella senyora, a qui, en el «Royal Meublé» del carrer del Carme, li varen robar una pila de lliures esterlines.

En lloc de remerciar-li la seva cooperació, varen detenir-lo, creient-lo com-

plíc en el robo, i no permetent-li que telegrafiés ni telefonés a ningú, ni volguent escoltar les seves justes queixes.

Serà qüestió d'arrancar-se a correr, quan la gent de l'autoritat, ens demanin un favor...

Junta Provincial de Instrucció Pública.

El nostre amic el diputat provincial D. Martí Ingles ha sigut designat, interna, per a formar part de l'organisme quin nom encapçala el present solt.

Ens en alegrém.

Caixa de Pensions.

La Sucursal de Figueres de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, en el prop passat Agost, ha rebut per imposicions, Ptas. 70.478'30, ha pagat, 28.444'95 per reintegros i ha obert 45 llibretes noves.

El telefon urbà i comarcal.

Segons va comunicar-nos, fa uns dies, el nostre actiu diputat provincial i estimat amic D. Martí Ingles, va a ésser un fet, dins poc temps, l'establiment del servei telefònic urbà i comarcal.

La Mancomunitat ha comprat els seus drets al actual concessionari Sr. Alcañiz, i els seus Directors es proposen donar gran activitat a les obres necessàries.

Serà aquest, per a la nostra Comarca, un servei senyaladíssim, ja qu'es una necessitat molt sentida la de poguer-se comunicar, cómoda i facilment, amb tots els pobles de l'Empordà.

Això i els ponts que van a ferse amb gran rapidesa en el camí de Perelada, i que tanta falta ens fan, ja que aixòs que cauen quatre gotas quedem incomunicats amb una munició de pobles, marcaràn una fita importantísima en el progrés de la nostra terra.

Els castellans diuen «Obras son amores y no buenas razones».

I el senyor Ingles practica aquesta dita, en be del districte,

En canvi tot allò del pantano i del canal ens sembla que quedará en jarabe de pico. Se justificarán dietes... i prou. I millor que 'ns equivoquem.

Pro estém escamats amb lo de l'adoquinat de les travessies de carretera.

Interessant per als consumidores d'aigües de l'Aloy.

La Societat «Y de Aloy i C.» ens demana fem públic que la culpa de les intermitències en el servei d'aigua necessaria, la te 'l Pbre. D. Josep M. de Maciá, qui no compleix prou bé el seu compromís de donar l'aigua necessària, i que queda obert un llibre de reclamacions, base d'una futura acció judicial contra l'expressat clergue, en casa del secretari D. Vicens Ros (Nou 9) tots els dies feiners de 12 a 14 i de 19 a 20.

Avis.

A ca'n Llonch, Palau 13, aquí a Figueres, enterarán d'un assunto qu'interessa als pares o parents de un tal Pau Anton Josep Pons voluntari en el exercit francès.

Colonies escolars.

Dimecres varen arribar de San Llorenç de la Muga, els nens i nenes dels Col·legis Municipals que mercés al llegat «Pere Saguer» estuejaren en aquet bell troc de nostra montanya empordanesa.

El regidor, senyor Canadell, en l'última sessió, d'Ajuntament, va donar algunes explicacions que demostren l'exit assoilt per la comissió encarregada de dur a terme aquesta obra d'humanitat.

Tots els bailets han augmentat en pés, entre un i dos kilos, i el aspecte de tots ells, demostra bona salut.

Cal no descuidar els bons serveis i atencions del Arcalde, regidors i metje de San Llorenç, que, en tots moments

complimentaren i atengueren als nens que constitueixen la colònia escolar. A tots mercés.

D. BOSCH (fotògrafo)

Calle de Llers, n.º 20.—FIGUERAS

Decidido e infatigable siempre, en introducir dentro de mi magestuoso y explitido taller fotográfico, todos los adelantos de la fotografía moderna; me es grato anunciar, que después de haber adquirido como único en la provincia, el maravilloso invento de las fotografías Animadas; ahora me honro, también, en anunciar un trabajo único en la provincia y es el de trasportar en portal minada, el retrato de una señora sea de edad, o joven, en el más rejuvenido y hermoso eromo, de los que se ven expuestos en las librerías.

Tambien acabo de instalar como he visto en París en un departamento de mi espacioso jardín, una pista expresa para fotografiar automóviles y cualquier otro carruaje, incluso caballos sueltos y con jinete, para cuyos trabajos, acabo de montar un Lente que posee un Anulo potentísimo.

PRECIOS SUMAMENTE AJUSTADOS

AIGUES DE VILAJUIGA.—Chalets amoblats per a llogar.—Informes al Sr. Administrador D. Ramon Margineda.—VILAJUIGA.

Per a anunciar en «Empordà Federal» cal dirigir-se a n' en F. Batet (Plaça Comerç)

Mercat del dia 31 d'Agost.

Blat.	Hectòlitre 28'75 a 27'50
Ordi.	26'00 a 25'00
Civada.	17'19 a 16'57
Moresc.	28'13 a 26'88
Panís.	30'00 a 00'00
Mongetes.	43'75 a 41'00
Mongots.	42'50 a 40'00
Faves.	22'50 a 00'00
Vesses.	21'25 a 00'00
Sigrons.	45'00 a 41'20
Patates.	qq. métric 12'83 a 10'42
Oli.	Hectòlitre 116'94 a 112'91
Xais de un any.	20'00 a 16'00
Oques una.	7'00 a 5'00
Conills, parell.	6'00 a 3'00
Anecs.	6'50 a 4'50
Gallines.	10'00 a 7'00
Pollastres.	6'50 a 3'50
Ous, dotzena.	1'85 a 1'80
	compte de 30 dotzenes. 56'00 a 55'00

REGISTRE CIVIL DE FIGUERES del 27 d'Agost al 2 de Setembre de 1916.

NAIXEMENTS

Dia 27.—Casilda Saez Bezares.
» 28.—Josepa Torres Abad.
« 29.—Agusti Vergés Santaló.
» 30.—M. dels Dolors Jaleño de Alba.
» 1.º.—Maria Roura Ginjaume.
» 1.º.—Dolors Olivera Pujol.

MATRIMONIS

» 2.—Lluís Vehi Fina viudo, amb Carolina Camps Xuriguera, soltera.

MORTS

» 27.—Maria Vilales Torres, 18 m.
» 23.—Neus Echevarria Zuazo, 1 a.
» 29.—Josep Oliveras Brugada, 1 a. c.
» 29.—Beatriu Mallau Roura, 24 a. c.

Imp. J. SERRA, Caamaño, 21.—Figueres.

en el establecimiento y mantenerlo. A finales de año se mantiene una gran cantidad de material.

DISPONIBLE

(el antiguo) NUEVO
Calle de Lleida, n.º 20.—FIGUERAS

Academia especial preparatoria
PARA INGRESO EN EL
Cuerpo de Correos
dirigida por los Oficiales del mismo, D. Francisco Ludevid y D. Ramón Gallego.
INFORMES: En la Administración de Correos de esta Ciudad.

Jabones Alegret
ORUJO, OLIVA Y COCO
los más económicos y los que más limpian
Despacho: Nueva, 4

AUDIENCIAS DE ALQUILER.—Cada

No puede prescindir de este interesante libro nadie que quiera conocer al detalle los nombres y domicilios de todos los que en dicha región ejercen alguna industria, comercio, profesión o cargo oficial. Contiene, además, todas las vías de comunicación, correos, telegrafos, teléfonos, servicios de coches automóviles, náuticos, agras minero-medicinas y cuantos otros geográficos, históricos y estadísticos son de interés general. Aranceles de Aduanas, tratados de comercio, medidas, pesas y monedas y tarifas postales y telegráficas.

QUÍMICA GENERAL
DE CATALUÑA
(BILLY-BRILLIÈRE-RIERI)
OFICINAS Consejo de Ciento, 240 - BARCELONA

Cuatro preciosos mapas en colores, los más completos que se han publicado
10 pesetas en toda España, franco de portes.

ACADEMIA PARISIEN
DE CORTE Y CONFECCIÓN

DIRIGIDA POR
PAQUITTA GUSÓ CARRÉ
CON TÍTULO DE PROFESORA DE CORTE
EXPEDIDO POR LA ACADEMIA CENTRAL MARTÍ
AUTORIZADA POR EL GOBIERNO DE S. M.

CON REAL PRIVILEGIO

EXCLUSIVO DE INVENCION

La enseñanza de todas las especialidades del ramo profesional de la costura, está repartida en dos categorías, Primera y Segunda Enseñanza, o sea Elemental y Superior.

La Primera Enseñanza abarca la modistería, para las que desean cursar el oficio de modista, o para las que desean saber cortar y confeccionar sus trajes y los de su familia.

La Segunda Enseñanza es una ampliación de la Primera, complementada con todas las ramificaciones o especialidades profesionales, que constituyen la carrera completa para las que desean alcanzar mayores conocimientos y desean conocer a la perfección, todas las modalidades que abarca el arte del corte, en la modistería y demás.

Podrán las alumnas escoger al matricularse en la forma de pago de 100 pesetas la Primera Enseñanza, o bien 10 pesetas cada mes.

Caamaño, 1 principal.—FIGUERAS
Se entregarán los Programas de Enseñanza a quien los solicite.

en el establecimiento y todo lo que lleva en trajes y sencillas en estofados y en brocados, así como en vestidos de ceremonia y de noche, etc., etc.

En el establecimiento se realizan los trabajos de bordado, coser y coser en general, así como en la realización de vestidos de noche, etc., etc.

«El Eco de la Moda»
NARCISO FONT
SASTRE-MODISTO
Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.—FIGUERAS

Corte y confección elegantes.—Especialidad en trajes de Señora

y de ceremonia.—Gran esmero en todos los trabajos.

en la realización de vestidos de noche, etc., etc.

DROGUERÍA

Antonio Giménez
Artículos para la Fotografía

BANCA Y CAMBIO

DE DEPOSITOS - BANCOS - CAFE

J. FERRÁN Y GALTER

(Sucesor de Miguel Coldecarrera)

Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre París y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de metálico y de títulos en custodia, etc. etc.

Calle Vilafant, 2 y 4.—FIGUERAS

Consultorio del Dr. Tutau

Para enfermedades Veneras y de la Piel

Nuevo horario de Consultas

Días laborables	De 11 a 12 mañana	Jueves: solo de 10 a 12 mañana
excepto los jueves	> 4 1/2 a 6 1/2 tarde	Festivos < 10 a 12 id.

Calle Vilafant, 24, bajos.—FIGUERAS

RIPOLL

Practicant-Callista

Ofereix son nou despatx i serveis en el ram de Callista, per a el tractament de les malalties dels peus. Curació prompte i radical dels ulls de gall, talongia, verrúques, mal perforant, suor abundant i pudente dels peus. Tractament dels ulls de poll i dureces.

MANICURE.—El gran chic de les senyores elegants, es la manicura, que deixa les mans igual que de cera.

De 9 a 11 de 3 a 7.—Serveis a domicili.

Plaça (Rambla) 7, prat.—FIGUERAS.

APIREXINA ELFA

UNICO BACTERICIDA

CAPAZ-DE-VENCER.

EN POCOS DIAS. TO-

DA INFECCIÓN EN-

DO-DIGESTIVA.

DEPÓSITO.

Farmacia J. Cusi.

EL 24

GRAN ALMACÉN DE MUEBLES

ESTEBAN VILANOVA

24, Calle Ancha, 24.—FIGUERAS

Exposición permanente de toda clase de

muebles SÓLIDEZ, ELEGANCIA, BARA-

TURA. Especialidad en muebles de encargo.

No comprar sin antes visitar el 24.

NOVEDADES PARA SEÑORA

Hijos de J. Matas

FIGUERAS